

Gemeente
Drechterland

Maatschappelijk akkoord gemeente Drechterland 2018 – 2022

Met elkaar bouwen aan een vitaal Drechterland

Inleiding

Voor u ligt het maatschappelijk akkoord van de gemeente Drechterland voor de bestuursperiode 2018 – 2022. Het maatschappelijk akkoord is een afspraak van de gemeente met de samenleving. Een afspraak over de aanpak van de vijf grote opgaven voor de komende periode. Het wordt gezien als een verdere uitwerking van de visie en ambities die zijn geformuleerd in het bestuursakkoord. Geen enkele opgave binnen dit maatschappelijk akkoord staat op zichzelf, alles heeft een verbinding met elkaar. Dit maatschappelijk akkoord is op een participatieve manier tot stand gekomen. Het laat zien dat we alleen een goed antwoord kunnen vinden op de maatschappelijke opgaven voor de komende periode, als we dat doen in samenspraak met zoveel mogelijk inwoners en partners. Samen weten we meer en komen we verder. Deze manier van werken willen we de komende vier jaar blijven toepassen bij de aanpak van grote opgaven.

Bestuursakkoord

Het bestuursakkoord is op 23 april 2018 door het college aan de gemeenteraad voorgelegd. In dit document zijn de ambities voor de komende periode geformuleerd. De gemeenteraad heeft dit akkoord vastgesteld. In het akkoord vormen vijf maatschappelijke opgaven de basis waarbij vertrouwen en verbinden essentiële elementen zijn.

Maatschappelijk akkoord

Bij de vaststelling van het bestuursakkoord is afgesproken dat dit zou worden uitgewerkt tot een maatschappelijk akkoord. Wij wilden de inwoners en maatschappelijk partners nadrukkelijk betrekken bij de agendavorming voor de komende jaren.

De inwoners en maatschappelijke partners hebben online en tijdens bijeenkomsten hun mening laten horen. Dit is een waardevol traject geweest met mooie en inspirerende resultaten. Ook nu is weer gebleken dat er heel veel betrokkenheid bij onze inwoners en partners aanwezig is. Dit geeft ons veel energie en enthousiasme om met de input aan het werk te gaan. Het is een bewijs dat het inspirerend en nodig is om met elkaar in gesprek te blijven over de maatschappelijke opgaven, om zo de verbinding tussen de gemeente en onze inwoners, bedrijven en partners te versterken en samenwerking te verbeteren.

Input Maatschappelijk akkoord

Op basis van het bestuursakkoord, zij wij in gesprek gegaan met maatschappelijk partners en inwoners. Gevraagd is om mee te denken over de maatschappelijke opgaven en vanuit kennis en ervaring aan te geven hoe men tegen de geformuleerde ambities aankijkt. De bijdragen die op verschillende manieren is verzameld, is verwerkt in het document 'Input uit de samenleving op het maatschappelijk akkoord'.

Het bestuursakkoord is aan de hand van de verkregen input uit de samenleving uitgewerkt in het maatschappelijk akkoord. Daarmee vervangt het maatschappelijk akkoord in feite het bestuursakkoord. Het bestuursakkoord en de input uit de samenleving vormen de basis en zijn als bijlagen opgenomen. Deze bijlagen zijn een integraal onderdeel van het maatschappelijk akkoord.

Het maatschappelijk akkoord is geen één op één weergave van de geleverde input. De input is naast het bestaande bestuursakkoord gelegd. Gekeken is op welke manier input verwerkt kon worden in de visie en ambities die door de raad zijn vastgesteld. Hierbij is vooral gekeken wat aanvullend of verdiepend is. De input is, per maatschappelijke opgave, verwerkt in de beeldvormende alinea's en in de geformuleerde ambities.

Het maatschappelijk akkoord laat de integraliteit zien van de maatschappelijke opgaven voor de komende periode. In dit akkoord is de input verwerkt op het niveau van de bestaande ambities. De concrete invulling volgt bij het schrijven van het concept college-uitvoeringsprogramma. Bij het schrijven hiervan wordt teruggegrepen op de verkregen input om tot concrete uitvoeringsopgaven te komen. Om zichtbaar te maken wat er met de input is gedaan en hoe dit is verwerkt in het concept college-uitvoeringsprogramma, vindt ook een verwijzing hier naar plaats.

Vervolg

Het tijdspad waarbinnen dit maatschappelijk akkoord tot stand is gekomen was intensief. Op 9 juli 2018 ligt het akkoord, tegelijkertijd met de behandeling van de kadernota ter besluitvorming bij de gemeenteraad voor. Na instemming van de raad wordt het akkoord uitgewerkt in een concept college-uitvoeringsprogramma, dat op 29 oktober 2018, tegelijkertijd met de programmabegroting 2019 – 2023, aan de gemeenteraad wordt voorgelegd.

De ambities voor de komende periode zijn stevig. Het vertrouwen dat wij hebben opgedaan in de diverse bijeenkomsten met onze samenleving sterkt ons in het gevoel dat we in de komende periode met elkaar kunnen blijven bouwen aan een vitaal Drechterland.

Hoogkarspel, 25 juni 2018

College van burgemeester en wethouders, gemeente Drechterland

Maatschappelijke opgave 1: Verbeter de kwaliteit van de leefomgeving

Trends en ontwikkelingen

Het inwonersaantal in de gemeente Drechterland is relatief stabiel. Na 2023 wordt er een beperkte groei verwacht en komen er meer mensen in de gemeente wonen dan dat er weggaan. De samenstelling van de bevolking en huishoudens wijzigt, we zien een vergrijzing en een verschuiving in de omvang van huishoudens.

De kwaliteit van de woon- en leefomgeving is steeds meer bepalend voor de woonplaats die mensen kiezen. De woonwensen van inwoners variëren en de bestaande woningvoorraad moet worden aangepast aan de behoeften en opgaven. Van invloed op de woonplaatskeuze van inwoners is ook de aanwezigheid van werkgelegenheid in de omgeving. Er wordt een krimp van de beroepsbevolking voorspeld en binnen het ondernemerslandschap worden geen grote verschuivingen verwacht, wel zijn er relatief veel ZZP-ers.

Bereikbaarheid is van groot belang; zowel de aanwezigheid van een goede infrastructuur en de beschikbaarheid van openbaar vervoer, als snelle internetverbindingen.

Wat vinden wij belangrijk bij het verbeteren van de kwaliteit van de leefomgeving?

Drechterland moet voldoende aantrekkelijk blijven (of nog aantrekkelijker worden) voor mensen om te wonen, te verblijven, te werken en te recreëren. De dorpen moeten het dorpse karakter behouden maar wel passend bij de huidige tijd.

Op het gebied van woningbouw is het goed om een betere verbinding te leggen met de beleving van inwoners in hun directe woon- en leefomgeving. Mede gelet op de demografische ontwikkelingen moet een transformatie plaatsvinden van de (bestaande) woningvoorraad, waarbij ook verduurzaming een belangrijk onderwerp is. De specifieke wensen en behoeften van inwoners moeten worden onderzocht. Om de vergrijzing te kunnen opvangen is een verbinding tussen wonen, voorzieningen en zorg in de buurt noodzakelijk. Onze leefomgeving moet schoon en veilig zijn. Dit verhoogt de ervaren kwaliteit van de leefomgeving. Welke middelen worden ingezet om het gevoel van veiligheid te verhogen, wordt samen met inwoners bepaald. De sociale verbindingen zijn hierbij van groot belang.

Wij formuleren voor deze opgave de volgende ambities:

1. Drechterland is een veilige gemeente. Wij streven minimaal naar voortzetting van het huidige handavingsniveau en een verdere ontwikkeling van het boa-toezicht. Onderzoek naar mogelijkheden voor buurtbemiddeling, als preventieve vorm van veiligheid, is wenselijk. Aandacht is er voor de risico's van criminele ondermijning.
2. De leefbaarheid en vitaliteit in onze gemeente zijn voortdurende punten van aandacht bij de ontwikkeling van beleid. In de komende periode geven we hier, in het verlengende van Vitale Dorpen, samen met onze inwoners, verder vorm aan. Bestaande voorzieningen worden gehandhaafd. Een besluit over de realisering van een multi-functionele accommodatie in Westwoud vindt in deze periode plaats. De centrumplannen Venhuizen en Schellinkhout worden in deze periode verder uitgewerkt en in uitvoering gebracht. Realisering van snel internet in de gehele gemeente vindt in deze periode plaats.

3. Het onderhoud aan de openbare ruimte is op onderdelen toe aan een kwaliteitsimpuls en vergt extra inspanningen. Een actualisering van de beheersplannen is noodzakelijk.
Wij willen toegankelijk groen waarbij gekeken wordt hoe openbaar groen kan bijdragen aan sociale verbindingen. Een jaarlijkse ronde door het openbaar gebied om, samen met inwoners de kwaliteit en het onderhoud te beoordelen, wordt ingevoerd.
4. De verkeersveiligheid speelt nadrukkelijk een rol in de komende periode. Naast de inrichting van wegen maakt aandacht voor gedrag hier onderdeel van uit. Net als het gericht inzetten van handhaving en toezicht om de verkeersveiligheid te vergroten. Snel na de ingebruikname van de N307 (N23) willen wij een onderzoek laten uitvoeren naar de best mogelijke oplossing om de Noord-Zuid-problematiek aan te pakken. In ieder geval wordt na de ingebruikname van de N307 (N23) gekeken hoe het vrachtverkeer in de kernen kan worden teruggedrongen.
Daarbij is handhaving van de Tolweg (incl. viaduct) een gegeven en wordt de realisering van een aansluiting op de Drechterlandseweg voorgestaan. Realisering van een groene afhechting van de woningbouw in Reigersborg-Zuid en de N307 (N23) vindt binnen afzienbare tijd plaats.
Mede vanuit de duurzaamheidsopgave is er aandacht voor verbeteringen op het gebied van fietsen en de openbaar vervoersvoorzieningen binnen de gemeente.
5. De invoering van de Omgevingswet schept een nieuw kader voor de ontwikkeling van een integrale, gemeentebrede omgevingsvisie. Wij zien het als een uitdaging om samen met onze inwoners en partners een breed gedragen visie te realiseren. Het behoud van het karakter van een landelijke, groene gemeente en de karakteristieke Westfriese Omringdijk staat voorop. Als belangrijk uitgangspunt geldt dat de (agrarische) bedrijvigheid gelegenheid moet hebben om zich verder te ontwikkelen.
6. Woningbouw voor alle doelgroepen en zo mogelijk in alle kernen blijft ook voor de komende vier jaren uitgangspunt. In alle kernen moet gebouwd worden. Hierbij is extra aandacht voor starters, senioren en sociale huisvesting. In de kernen Hoogkarspel en Venhuizen willen wij bij de realisatie van woningen, onder andere dicht bij het centrum bouwen voor mensen die behoefte hebben aan de aanwezige voorzieningen.
Nieuwe woonvormen en meefase-woningen krijgen een plek in ontwikkelplannen. We gaan uit van vraaggestuurd ontwikkelen op basis van concrete woningbehoeften. In de komende periode willen we een groot aantal woningen, van de aan ons toegekende contingenten, realiseren. Een actieve grondpolitiek kan daar een onderdeel van zijn.
7. In toeristisch opzicht kan Drechterland een belangrijkere positie binnen de historische driehoek vervullen. Specifieke aandacht is er voor de ontwikkeling van kleinschalig ondernemerschap.
Het stimuleren en faciliteren van kleinschalige, recreatieve ontwikkelingen binnen onze gemeente wordt ook de komende bestuursperiode verder voortgezet. Zo ook het verbeteren, uitbreiden en verbinden van de recreatieve wandel- en fietspaden en vaarroutes.

Maatschappelijke opgave 3: Het streven naar duurzaamheid

Trends en ontwikkelingen

Om de doelstellingen uit het in 2015 in Parijs gesloten klimaatakkoord te behalen moeten en willen wij ook op lokaal niveau een bijdrage leveren. De rol van de overheid is daarbij zeker niet vrijblijvend, mede omdat de ontwikkelingen op het gebied van verduurzaming vaak verregaande ruimtelijke consequenties hebben. Hierbij kan gedacht worden aan het ruimtebeslag van zonnepanelen of zonneweides, of aan de ruimtelijke impact van geothermie en van maatregelen in het kader van klimaatadaptatie. Ook het verduurzamen van de woningvoorraad in Drechterland vormt, met name gezien de zeer gevarieerde aard van de bestaande voorraad, een grote opgave.

Het is een uitdaging om ook inwoners meer betrokken te maken bij de noodzakelijke en wenselijke ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid. Deze uitdaging ligt ook binnen de organisatie: het streven naar duurzaamheid raakt alle gemeentelijke beleidsvelden.

Wat vinden wij belangrijk bij het streven naar duurzaamheid?

Drechterland staat voor een duurzaamheidstransitie die in een relatief korte tijd ingrijpend onze manier van leven, wonen, werken, verplaatsen, recreëren, produceren en consumeren kan veranderen. Een belangrijk aspect van die transitie is de energietransitie, waarbij allerlei (nieuwe) technieken moeten worden ingezet om op een duurzame manier aan onze energiebehoefte te kunnen voldoen.

In deze bestuursperiode willen wij meer inhoud geven aan wat wij verstaan onder lokale duurzaamheid. Een duurzame ontwikkeling van Drechterland is alleen mogelijk in samenwerking met inwoners, ondernemers en onze andere maatschappelijke partners. Hierbij geldt als belangrijke uitdaging om samen met inwoners en ondernemers een gezamenlijk publiek belang te formuleren. Daarbij wordt het begrip duurzaamheid breed opgevat. Het omvat uiteraard de energietransitie en daarnaast in ieder geval ook het streven naar een circulaire economie, naar duurzame mobiliteit en naar het vergroten van de biodiversiteit. Daarnaast omvat het ook het streven naar bewustwording en gedragsverandering bij onze inwoners en ondernemers.

Wij formuleren voor deze opgave de volgende ambitie:

11. De komende jaren ligt er voor Drechterland een grote uitdaging op het gebied van duurzaamheid. Een duurzame ontwikkeling van de gemeente verdient nadere uitwerking. Onze ambities hierop worden in een uitvoeringsprogramma in concrete doelstellingen uitgewerkt.
Er ligt een grote uitdaging op het terrein van het verduurzamen van woningen en gasloos bouwen. Bijzondere aandacht wordt in het uitvoeringsprogramma gegeven aan kansrijke mogelijkheden op het terrein van duurzame energieopwekking, duurzame mobiliteit, circulaire economie en het vergroten van de biodiversiteit.
12. Duurzaam zijn doe je samen. Niet alleen omdat het moet, maar vooral ook omdat we het willen. Inwoners, ondernemers en maatschappelijk partners worden actief betrokken bij het verduurzamen van onze gemeente. De gemeente heeft een belangrijke rol bij het verstrekken van informatie over de mogelijkheden van energiebesparing en opwekking, en in meer algemene zin, over de mogelijkheden voor een duurzamer leven. Daarnaast kan de gemeente een belangrijke rol spelen bij het zichtbaar maken van het resultaat van alle stappen die door de inwoners van Drechterland op het gebied van duurzaamheid worden gezet.

Maatschappelijke opgave 4: Burgerparticipatie en dienstverlening

Trends en ontwikkelingen

Deze opgaven bestaan uit twee elementen: van buiten naar binnen gerichtheid (burgerparticipatie) en van binnen naar buiten gerichtheid (dienstverlening). Inwoners willen meepraten over beleid en de overheid heeft geen kennismonopolie. Steeds meer initiatieven vanuit de samenleving leveren een bijdrage aan of vormen zelfs het startpunt voor beleidsontwikkeling, planvorming en uitvoering. Ruimte moet er zijn voor maatschappelijke participatie, zoals het maatschappelijk debat, de inzet van social media, digitale raadplegingen, burgerpanels etc. Beleidsvoornemens kunnen vooraf getoetst worden en er ontstaat meer ruimte voor beleidsexperimenten. Een andere bestuursstijl c.q. ambtelijke werkwijze en competentie ontwikkeling, is hiervoor noodzakelijk

Wat vinden wij belangrijk bij burgerparticipatie en dienstverlening

Burgerparticipatie kent vele vormen, denk aan meedenken, meewerken, meefinancieren, meebeslissen, meedoen. Een balans tussen eigen en gedeelde verantwoordelijkheid, tussen private en publieke sturingsmechanismen en tussen private en publieke belangen is gewenst. Voor de centrale thema's vertrouwen en verbinden is doorontwikkeling van burgerparticipatie, en een sterke en moderne ambtelijke organisatie nodig. Het formuleren van een passende bestuursstijl voor de komende periode is van belang. Om burgerparticipatie hierin een plaats te geven willen wij experimenteren met mogelijkheden. De wijze waarop dit maatschappelijk akkoord tot stand is gekomen is een voorbeeld hiervan. Deze lijn willen wij in de komende periode graag verder voortzetten.

Wij formuleren voor deze opgave de volgende ambities:

13. Als daadkrachtige en verbindende partner bouwt het college samen met de gemeenteraad, de inwoners, de maatschappelijke partners en ondernemers aan de toekomst van de gemeente.
14. Het toepassen van burgerparticipatie en de inbreng van inwoners, maatschappelijke partners en ondernemers, bij de totstandkoming van beleid is een gegeven. Die betrokkenheid is uitgangspunt bij de verdere vormgeving van bestaand en nieuw beleid dat direct van invloed is op de woon- en leefomgeving. In het bijzonder wordt daarbij gedacht aan de beleidsterreinen welzijn en zorg, bouwen en wonen, duurzaamheid en de openbare ruimte.
15. De verbinding met inwoners is van groot belang. Om de toegankelijkheid van de gemeente te vergroten wordt onderzocht of er op een aantal beleidsterreinen gewerkt kan gaan worden met gemeentelijke dorpscontactpersonen.
16. De inbreng van de inwoners op het beleid heeft gevolgen voor de werkwijze en rollen van de raad en het college. De bijbehorende besturingsfilosofie moet meer expliciet worden gemaakt. Een modern en eigentijds bestuur staat voorop.

17. De kwaliteit van de dienstverlening verdient nadrukkelijk extra aandacht en moet binnen afzienbare tijd tot verbetering leiden. De dienstverlening aan onze inwoners en maatschappelijk partners moet snel en betrouwbaar zijn. Men moet erop kunnen vertrouwen dat de bereikbaarheid en toegankelijkheid van de ambtelijke organisatie op orde is.
18. De implementatie van het Organisatie Ontwikkelingsplan en daarmee de kwalitatieve en kwantitatieve verbetering van de SED-organisatie wordt verdere uitgevoerd. Gekeken wordt hoe meer efficiencyvoordelen te behalen zijn, bijvoorbeeld met een gezamenlijke SED-agenda. In deze bestuursperiode is een discussie over een bestuurlijke fusie niet aan de orde.

Maatschappelijke opgave 5: Samenwerken in de regio

Trends en ontwikkelingen

Regionale samenwerking is noodzakelijk. Het is niet haalbaar om als gemeente alles individueel te doen. De regionale samenwerking in Westfriesland werpt haar vruchten af. Naast de samenwerking binnen gemeenschappelijke regelingen is ook de vertaling van de Westfriesse ambities naar een krachtige regio belangrijk. Hiervoor is vooral het zogenaamde 'Pact van Westfriesland' van belang. In het evaluatierapport over dit pact wordt aanbevolen om de doelstellingen voor de komende periode meer concreet te benoemen en uit te werken. Op het terrein van de Omgevingswet, de digitalisering en de duurzaamheidsambities, biedt een gezamenlijke afstemming en aanpak meer mogelijkheden dan dat Drechterland alleen beleid formuleert.

Wat vinden wij belangrijk bij samenwerken in de regio

Samenwerking in de regio is van cruciaal belang. Drechterland alleen kan geen antwoord geven op de vele uitdagingen die er liggen. Krachtige stappen zijn nodig om de economische ontwikkelingen in de regio niet te belemmeren en daarnaast een antwoord te hebben op de vraagstukken op het terrein van infrastructuur, ruimtelijke ordening, onderwijs, sociaal domein, toerisme en recreatie, arbeidsmarkt en duurzaamheid.

De krachtenvelden tussen steden, gemeenten en regio's verschuiven en dit vraagt om een intensievere vorm van samenwerking. Niet alleen als gemeenten onderling, maar juist ook met onze maatschappelijke partners, ondernemers, medeoverheden etc.

Wij formuleren voor deze opgave de volgende ambities:

19. Om de gezamenlijke regionale ambities scherper neer te zetten en nader uit te bouwen is een actualisering en concretisering van de regionale samenwerking in het Pact van Westfriesland noodzakelijk. De thema's ruimtelijke kwaliteit, infrastructuur, werkgelegenheid, recreatie en toerisme, leefbaarheid en duurzaamheid zijn hierbij vooral van belang. Onderzocht wordt of een verdere inbreng van de raden in de regionale beleidsvoorbereiding mogelijk is.
20. De samenwerking binnen gemeenschappelijke regelingen en in het bijzonder in het project Informatievoorziening moet worden voortgezet. De gemeenteraad kan zo beter in positie worden gebracht en meer invloed uitoefenen op de zienswijzeprocedures van de gemeenschappelijke regelingen.

In algemene zin geldt voor alle maatschappelijke opgaven nog een laatste ambitie:

21. Een gedegen financieel beleid met een meerjarig sluitende begroting en een acceptabel gemeentelijk belastingniveau staat centraal. Een jaarlijkse indexering van de gemeentelijke belastingen vindt plaats vanaf het jaar 2020. Gelet op de vele uitdagingen ligt het voor de hand een integraal Investeringsplan op te stellen.

De maatschappelijke opgaven zijn groot, maar dat geldt ook voor de kansen die onze gemeente te bieden heeft. Samen met alle inwoners, maatschappelijk partners en politieke partijen bouwen wij de komende jaren verder aan een vitaal Drechterland.

Maatschappelijk akkoord gemeente Drechterland 2018 - 2022

Met elkaar bouwen aan een vitaal Drechterland